

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon

2011/0406(COD)

5.9.2012

ARVAMUS

Esitaja: naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon

Saaja: arengukomisjon

Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse arengukoostöö rahastamisvahend (COM(2011)0840 – C7-0493/2011 – 2011/0406(COD))

Arvamuse koostaja: Rodi Kratsa-Tsagaropoulou

PA_Legam

MUUDATUSETTEPANEKUD

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon palub vastutaval arengukomisjonil lisada oma raportisse järgmised muudatusettepanekud:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek

(2) Euroopa Liidu arengupoliitika põhieesmärk on jätkuvalt võitlus vaesuse vastu, nagu see on sätestatud Euroopa Liidu lepingu V jaotise 1. peatükis ja Euroopa Liidu toimimise lepingu 5. osa III jaotise 1. peatükis, kooskõlas aastatuhande arengueesmärkidega või muude eesmärkidega, mille liit ja liikmesriigid on heaks kiitnud.

Muudatusettepanek

(2) Euroopa Liidu arengupoliitika põhieesmärk on jätkuvalt võitlus vaesuse, ***äärmusliku vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu, sealjuures silmas pidades, et naised, lapsed ja eakad kujutavad endast eriti haavatavaid inimrühmi ning majanduskasv, areng ja vaesuse vähendamine ühelt poolt ja soolise ebavõrdsuse järjepidev vähendamine teiselt poolt on omavahel tihedalt seotud***, nagu see on sätestatud Euroopa Liidu lepingu V jaotise 1. peatükis ja Euroopa Liidu toimimise lepingu 5. osa III jaotise 1. peatükis, kooskõlas aastatuhande arengueesmärkidega või muude eesmärkidega, mille liit ja liikmesriigid on heaks kiitnud, ***nagu võitlus sotsiaalse ja soolise diskrimineerimise vastu.***

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 2 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2 b) Naistel on arengus ja muutmisprotsesside algatamisel väga suur roll, mistõttu tähendab naiste mõjuvõimu suurenemine keskmise pikkusega ja pikaajalist investeringut, tänu millele on võimalik saavutada heaolu, konkurentsivõime ja säästvam areng.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3 a) EL on kinnitanud ELi tegevuskavas soolise võrdõiguslikkuse ja naiste mõjuvõimu suurendamise kohta arengukoostöös (2010–2015), et on kindlalt pühendunud soolise võrdõiguslikkuse kui inimõiguse tagamisele, mis on sotsiaalse õigluse küsimus ja ELi arengupoliitika üks põhiväärtusi.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 3 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3 b) Vastavalt Euroopa Liidu lepingu artiklitele 2 ja 3 ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 8 on meeste ja naiste võrdõiguslikkus Euroopa Liidu üks põhiväärtusi ja eesmärged ning Euroopa Liit peaks edendama soolist võrdõiguslikkust kõigis oma tegevustes.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4) Euroopa Liit rajaneb sellistel väärtustel nagu demokraatia, õigusriik, inimõiguste ja põhivabaduste universaalsus ja jagamatus ning austamine, inimväärikuse austamine, **võrdsuse ja solidaarsuse põhimõtted** ning

(4) Euroopa Liit rajaneb sellistel väärtustel **ja põhimõtetel** nagu demokraatia, õigusriik, inimõiguste ja põhivabaduste universaalsus ja jagamatus ning austamine, inimväärikuse austamine, **naiste ja meeste**

ÜRO põhikirja ja rahvusvahelise õiguse põhimõtete austamine. Liit püüab dialoogi ja koostöö kaudu edendada ning tugevdada neile väärtustele pühendumist partnerriikides ja -piirkondades.

võrdõiguslikkus, mittediskrimineerimine ja solidaarsus ning ÜRO põhikirja ja rahvusvahelise õiguse põhimõtete austamine. Liit püüab dialoogi ja koostöö kaudu edendada ning tugevdada neile väärtustele pühendumist partnerriikides ja -piirkondades.

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 6 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(6 a) Naistevastane vägivald selle kõigis vormides on struktuurne nähtus, mis on seotud ühiskonnas võimu ebaviisilise jaotumisega naiste ja meeste vahel ja mis kujutab endast põhiõiguste rikkumist. Naistevastase vägivalla vastu suunatud meetmete võtmine aitab kaasa naiste ja meeste võrdõiguslikkuse edendamisele ja on käesoleva määruse oluline osa.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 9

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(9) Liidu arengukoostöö poliitika ja rahvusvahelised meetmed tuginevad aastatuhande arengueesmärkidele, nagu äärmise vaesuse ja nälja kaotamine, kaasa arvatud aastatuhande arengueesmärkide hilisemad muudatused, ning liidu ja selle liikmesriikide heakskiidetud arengueesmärkidele ja -põhimõtetele, pidades eelkõige silmas koostööd, mida nad teevad arengukoostöö valdkonnas Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) ja teiste pädevate rahvusvaheliste

(9) Liidu arengukoostöö poliitika ja rahvusvahelised meetmed tuginevad aastatuhande arengueesmärkidele, nagu äärmise vaesuse, ***soolise diskrimineerimise*** ja nälja kaotamine, ***naiste ja meeste võrdõiguslikkuse edendamine, emade ja väikelaste suremuse vähendamine***, kaasa arvatud aastatuhande arengueesmärkide hilisemad muudatused, ning liidu ja selle liikmesriikide heakskiidetud arengueesmärkidele ja -põhimõtetele, pidades eelkõige silmas koostööd, mida nad teevad arengukoostöö valdkonnas

organisatsioonidega.

Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) ja teiste pädevate rahvusvaheliste organisatsioonidega.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 9 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(9 a) EL peab soolist võrdõiguslikkust ja naiste mõjuvõimu suurendamist edendama mitte ainult spetsiaalselt seda käsitleva aastatuhande arengueesmärgi saavutamiseks, vaid kõikide aastatuhande arengueesmärkide saavutamisele kaasaaitamiseks.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 10

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(10) Liit peaks edendama ühist lähenemisviisi kriisile ja suurõnnetustele reageerimisel ning konfliktidest mõjutatud ja ebakindlates olukordades, kaasa arvatud üleminekuolukorrad. Sealjuures tuleks eelkõige toetuda nõukogu järeldustele julgeoleku ja arengu kohta, ELi meetmete kohta ebakindlates olukordades ja konfliktiennetuse kohta ning nende põhjal tehtud asjakohastele järeldustele. See peaks tagama vajalikud lähenemisviisid, reageeringud ja vahendid, tagades eelkõige nõuetekohase tasakaalu turvalisusele suunatud, arengu- ning humanitaarabi käsitlevate lähenemisviiside vahel ning sidudes lühiajalise reageeringu pikaajalise toetusega.

(10) Liit peaks edendama ühist lähenemisviisi kriisile ja suurõnnetustele reageerimisel ning konfliktidest mõjutatud ja ebakindlates olukordades, kaasa arvatud üleminekuolukorrad. Sealjuures ***tuleb kasutusele võtta ka läbiv ning vajaduse korral rakendatav sooline mõõde, mis käsitleks naiste ja tüdrukute haavatavat olukorda ning samas edendaks naiste kujutamist ühiskondlikes muutustes osalejatena, kes omavad ressursse ja olulisi oskusi, mis on olulised rahu-, stabiliseerumise, ülesehitamise ja arenguprotsesside mõjutamisel ja suunamisel.*** Sealjuures tuleks ***ühtlasi*** eelkõige toetuda nõukogu järeldustele julgeoleku ja arengu kohta, ELi meetmete kohta ebakindlates olukordades ja konfliktiennetuse kohta ning nende põhjal

tehtud asjakohastele järeldustele. See peaks tagama vajalikud lähenemisviisid, reageeringud ja vahendid, tagades eelkõige nõuetekohase tasakaalu turvalisusele suunatud, arengu- ning humanitaarabi käsitlevate lähenemisviiside vahel ning sidudes lühiajalise reageeringu pikaajalise toetusega.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 10 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(10 a) Kuna meeste ja naiste palgaerinevuse probleemi käsitlemine on oluline ülemaailmse arengu seisukohalt, tuleb teha koostööd ÜRO ametite ja organitega, nagu Maailmapank ja Euroopa Investeerimispank, et töötada välja eriprogrammid, mille eesmärk on parandada naiste juurdepääsu majanduslikele võimalustele ning vähendada naiste ja meeste sissetulekute ja tootlikkuse erinevust.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 10 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(10 a) Kui ühiskonnas valitsevad konfliktid, siis on ühiskonna toimimise tagamine naiste õlul, kuid pärast konfliktiolukorra lõppemist on naised allasurutud, mis tekitab sama ebavõrdse olukorra nagu enne konflikti tekkimist.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 10 b (uus)

aluseks nende riikide vajadustel ja võimetal põhinevate objektiivsete kriteeriumide kohaldamise ning ELi abi mõju.

liidu abi võimalikku mõju partnerriikides. Selle tulemusel keskendutaks kahepoolset kavandamisel sellistele riikidele, võttes aluseks nende riikide vajadustel ja võimetal põhinevate objektiivsete kriteeriumide kohaldamise ning ELi abi mõju.

Muudatusettepanek 14

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 11 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(11 a) Arenguabi tõhususe ning uute abi andmise viiside – nagu partnerriikidele antav eelarvetoetus ja valdkondlik eelarvetoetus – tähtsuse suurendamine tekitavad soolise võrdõiguslikkuse ning arengukoostöös naiste mõjuvõimu suurendamisel samuti probleeme.

Muudatusettepanek 15

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 15 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(15 a) Et kliimamuutusel on suur sooline mõõde nii selle mõjude kui ka selle probleemi lahenduste osas, tuleks soolise võrdõiguslikkuse põhimõtte lisada kõikidesse kliimamuutuse ja keskkonnaalastesse programmidesse ja projektidesse ning seda tuleks järgida kogu programmide ja projektide rakendamise- ja hindamisperioodil, et saada nende meetmete mõju hindamiseks ja parandamiseks faktilist teavet.

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 16

Komisjoni ettepanek

(16) Komisjoni teatises „ELi arengupoliitika mõju suurendamine: muutuste kava” kavandatakse sotsiaalse kaasatuse ja inimarengu pidevat toetamist vähemalt 20 % ulatuses liidu arenguabist. Sellele kaasaaitamiseks peaks vähemalt 20 % üleilmsete avalike hüvede ja probleemide programmi toetusest sellesse arenguvaldkonda minema.

Muudatusettepanek

(16) Komisjoni teatises „ELi arengupoliitika mõju suurendamine: muutuste kava” kavandatakse sotsiaalse kaasatuse ja inimarengu, *sealhulgas soolise võrdõiguslikkuse ja naiste mõjuvõimu suurendamise* pidevat toetamist vähemalt 20 % ulatuses liidu arenguabist. Sellele kaasaaitamiseks peaks vähemalt 20 % üleilmsete avalike hüvede ja probleemide programmi toetusest sellesse arenguvaldkonda minema. *Selle toetuse raames tuleks konkreetsete programmidega keskenduda naiste mõjuvõimu suurendamisele, diskrimineerimise kaotamisele, aastatuhande arengueesmärkide ning soolise võrdõiguslikkuse üldprioriteedi saavutamisele.*

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 1 – lõige 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) temaatilisi programme, et tegeleda üleilmse tähtsusega avalike hüvede ja probleemidega ning toetada *kodanikuühiskonna organisatsioone* ja kohalikke *ametiasutusi* riikides, territooriumidel ja piirkondades, mis on kooskõlas käesoleva määruse I lisaga, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr [.../...], millega luuakse Euroopa naabrusinstrument, ja nõukogu 27. novembri 2001. aasta otsusega 2001/822/EÜ (ülemeremaade ja territooriumide assotsieerimise kohta)

Muudatusettepanek

(b) temaatilisi programme, et tegeleda üleilmse tähtsusega avalike hüvede ja probleemidega ning toetada *kohalikke ametiasutusi* ja kohalikke *kodanikuühiskonna esindajate rühmitusi, eelkõige naiste ühendusi ning soolise võrdõiguslikkusega tegelevaid ühendusi ja naisteküsimustega tegelevaid organisatsioone* riikides, territooriumidel ja piirkondades, mis on kooskõlas käesoleva määruse I lisaga, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr [.../...], millega luuakse Euroopa

geograafiliste programmide alusel liidu rahastamiseks abikõlblikud, ning Cotonous 23. juunil 2000 alla kirjutatud AKV-EÜ koostöölepingule alla kirjutanud Aafrika, Kariibi mere piirkonna ja Vaikse ookeani piirkonna (AKV) riikides;

naabrusinstrument, ja nõukogu 27. novembri 2001. aasta otsusega 2001/822/EÜ (ülemeremaade ja territooriumide assotsieerimise kohta) geograafiliste programmide alusel liidu rahastamiseks abikõlblikud, ning Cotonous 23. juunil 2000 alla kirjutatud AKV-EÜ koostöölepingule alla kirjutanud Aafrika, Kariibi mere piirkonna ja Vaikse ookeani piirkonna (AKV) riikides;

Muudatusettepanek 18

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõige 1 – punkt b a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(b a) temaatilisi programme, mis aitavad edendada ja kaitsta naiste õigusi, soolist võrdõiguslikkust ja mittediskrimineerimise põhimõtet;

Muudatusettepanek 19

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõige 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1 a. Käesoleva määruse kohaselt antav liidu abi on seotud soolise võrdõiguslikkuse ja naiste mõjuvõimu suurendamisega, sest toetatakse piirkondlikke, riigi tasandi ja üleilmseid algatusi ja meetmeid, mille eesmärk on edendada naiste majandusliku ja sotsiaalse mõjuvõimu suurendamist, osalemist juhtimises ja poliitilises tegevuses ning lisada sooline võrdõiguslikkus ning naiste ja tütarlaste mõjuvõimu suurendamine arengupoliitika meetmetesse, tegevuskavadesse ja eelarvesse.

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) on käesoleva määruse raames tehtava koostöö põhieesmärk **vähendada ja pikemas perspektiivis** kaotada vaesus;

Muudatusettepanek

(a) on käesoleva määruse raames tehtava koostöö põhieesmärk kaotada vaesus **kooskõlas ELi põhiväärtustega, milleks on eelkõige sooline võrdõiguslikkus, tagades arengupoliitika kõigil otsustustasanditel ja kõigis rakendusprotsessides tiheda koostöö kõige vaesematega, et töötada nende kogemuste põhjal välja kroonilise vaesusega tõhusaks võitlemiseks ja sotsiaalse tõrjutuse kaotamiseks vajalikud vahendid ja ressursid. Erilist tähelepanu pööratakse naisi puudutava vaesuse mõju ennetamisele, kuna naised on vaesuse ja diskrimineerimise peamised ohvrid;**

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2 – lõige 1 – punkt b – alapunkt ii

Komisjoni ettepanek

(ii) edendada demokraatiat, õigusriigi põhimõtteid, head valitsemistava ja inimõiguste austamist.

Muudatusettepanek

(ii) edendada demokraatiat, õigusriigi põhimõtteid, head valitsemistava, **soolist võrdõiguslikkust, naiste mõjuvõimu suurendamist** ja inimõiguste austamist.

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2 – lõige 1 – punkt b b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(b b) edendades soolist võrdõiguslikkust ja

naiste mõjuvõimu suurendamist naiste õiguste ja mittediskrimineerimise põhimõtte edendamise kaudu.

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Euroopa Liit püüab dialoogi ja koostöö kaudu partnerriikide ja -piirkondadega edendada, arendada ja toetada demokraatiat ning õigusriigi, inimõiguste ja põhivabaduste põhimõtete austamist, millele liit rajatud on.

Muudatusettepanek

1. Euroopa Liit püüab dialoogi ja koostöö kaudu partnerriikide ja -piirkondadega edendada, arendada ja toetada demokraatiat ning õigusriigi, inimõiguste ja põhivabaduste põhimõtete, **naiste õiguste ning soolise võrdõiguslikkuse ning mittediskrimineerimise põhimõtete** austamist, millele liit rajatud on.

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Kõikidesse programmidesse kaasatakse järgmised valdkondadevahelised küsimused: inimõiguste edendamine, sooline võrdõiguslikkus, naiste mõjuvõimu suurendamine, mittediskrimineerimine, demokraatia, hea valitsemistava, laste ja põliselanike õigused, sotsiaalne kaasatus ning puudega inimeste õigused, keskkonnasäästlikkus, kaasa arvatud kliimamuutuste probleemiga tegelemine, ja HIVi/AIDSi vastu võitlemine,

Muudatusettepanek

3. Kõikidesse programmidesse kaasatakse järgmised valdkondadevahelised küsimused: inimõiguste edendamine, sooline võrdõiguslikkus, naiste mõjuvõimu suurendamine, **töötingimuste parandamine, töö- ja pereelu parem ühitamine, kõrget kvalifikatsiooni nõudvate töökohtade saamine võrdse juurdepääsuga koolituskursuste ja võrdse tasuga töö kaudu, õigus stabiilsele ja õigustega tagatud tööle, kõikide soolise vägivalda vormide vastu võitlemine töökohas, perekonnas ja ühiskonnas, õigus elada inimväärset, mitte vaesuses ja sotsiaalses tõrjutuses,** mittediskrimineerimine, demokraatia, hea valitsemistava, laste ja põliselanike õigused, sotsiaalne kaasatus ning puudega inimeste õigused, keskkonnasäästlikkus,

kaasa arvatud kliimamuutuste probleemiga tegelemine, ja HIVi/AIDSi vastu võitlemine, *rõhutades sealjuures, et nende küsimustega tegeledes on oluline silmas pidada, et naiste, laste ja eakate olukord on eriti haavatav.*

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Erilist tähelepanu tuleb osutada õigusriigi tugevdamisele, õiguskaitse kättesaadavuse parandamisele ning kodanikuühiskonna, kaubanduse ja säästva arengu, info- ja kommunikatsioonitehnoloogiale juurdepääsu, tervishoiu ja toiduga kindlustatuse toetamisele ning dialoogi, ühiskonnas osalemise ja leppimise edendamisele ning institutsioonide loomisele.

Muudatusettepanek

4. Erilist tähelepanu tuleb osutada õigusriigi tugevdamisele, *soolisele võrdõiguslikkusele*, õiguskaitse kättesaadavuse parandamisele ning kodanikuühiskonna, *eriti naiste õigustega tegelevate organisatsioonide toetamisele, võitlusele diskrimineerimise vastu majanduslikele, poliitilistele ja sotsiaalsetele ressurssidele juurdepääsul, eelkõige võitlusele naiste diskrimineerimise vastu*, kaubanduse ja säästva arengu, info- ja kommunikatsioonitehnoloogiale juurdepääsu, tervishoiu ja toiduga kindlustatuse toetamisele ning dialoogi, ühiskonnas osalemise ja leppimise edendamisele ning institutsioonide loomisele, *pidades silmas soolise mõõtme kaasamise lisandväärtust ning naiste rolli edendamist ühiskonnamuutustes osalejatena, sarnaselt meeste rolliga.*

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõige 8 – punkt e a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(e a) tehtud edusamme kirjeldavate ja vajaduse korral soopõhiselt eristatud

*andmete ja statistika kogumist kord
aastas.*

Muudatusettepanek 27

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 8 – punkt e a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(e a) soopõhiselt eristatud statistiliste andmete kogumist ja töötlemist ning (kvantitatiivsete ja kvalitatiivsete) sootundlike näitajate väljatöötamist, millega tagatakse naiste ja meeste osalemine poliitilises ja tehnilises otsustusprotsessis.

Muudatusettepanek 28

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 10**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

10. Komisjon vahetab korrapäraselt teavet kodanikuühiskonnaga.

10. Komisjon vahetab korrapäraselt teavet kodanikuühiskonnaga, *eelkõige kohalike rühmade ja naiste õigustega tegelevate organisatsioonidega, ning tagab, et kõik ühiskonna rühmad oleksid kõnealustes teabevahetustes esindatud ning nende seisukohad väljendatud.*

Muudatusettepanek 29

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 10 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

10 a. Komisjon peaks arvesse võtma 28. septembril 2010. aastal peetud AKV parlamentaarse ühisassamblee 21. istungil vastu võetud avaldust A (2010) 21584, milles AKV parlamentaarne assamblee nõuab tungivalt, et Euroopa

Liit hoiduks katsetest suruda peale oma väärtusi, mida ei soovita jagada.

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Liidu abi eesmärk programmi „Üleilmse tähtsusega avalikud hüved ja probleemid” raames on toetada meetmeid sellistes valdkondades nagu keskkond ja kliimamuutused, säästev energia, inimareng, toiduga kindlustatus ning rände- ja varjupaigameetmed.

Muudatusettepanek

1. Liidu abi eesmärk programmi „Üleilmse tähtsusega avalikud hüved ja probleemid” raames on toetada meetmeid sellistes valdkondades nagu keskkond ja kliimamuutused, säästev energia, inimareng, toiduga kindlustatus, ***meeste ja naiste võrdõiguslikkus*** ning rände- ja varjupaigameetmed. ***Kõigi kõnealuses raamistikus ette võetud tegevustega kaasneb sooline mõõde ja mittediskrimineerimise edendamine.***

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 8 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Arenevaid kodanikuühiskonna organisatsioone ja kohalikke ametiasutusi käsitleva programmi eesmärk on rahastada partnerriikide, liidu, kandidaatriikide ja potentsiaalsete kandidaatriikide kodanikuühiskonna organisatsioonide ning kohalike ametiasutuste poolt või heaks ettenähtud arenguvaldkonna algatusi.

Muudatusettepanek

1. Arenevaid kodanikuühiskonna organisatsioone ja kohalikke ametiasutusi käsitleva programmi eesmärk on rahastada partnerriikide, liidu, kandidaatriikide ja potentsiaalsete kandidaatriikide kodanikuühiskonna organisatsioonide ***(eelkõige kohalike rühmade ja naiste organisatsioonide ning soolise võrdõiguslikkuse, naiste mõjuvõimu suurendamise ja mittediskrimineerimisega tegelevate organisatsioonide)*** ning kohalike ametiasutuste poolt või heaks ettenähtud arenguvaldkonna algatusi.

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 10 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Liit ja liikmesriigid konsulteerivad omavahel ning muude rahastajate ja arenguvaldkonnas tegutsejatega (k.a kodanikuühiskonna esindajad ja piirkondlikud ning kohalikud ametiasutused) kavandamise varases etapis, et edendada oma koostöö vastastikust täiendavust ja järjepidevust. Sellise konsulteerimise tulemus võib olla liidu ja liikmesriikide ühine kavandamine,

Muudatusettepanek

2. Liit ja liikmesriigid konsulteerivad omavahel ning muude rahastajate ja arenguvaldkonnas tegutsejatega (k.a kodanikuühiskonna, ***eelkõige kohalike rühmade ja naiste õigustega tegelevate organisatsioonide*** esindajad ja piirkondlikud ning kohalikud ametiasutused) kavandamise varases etapis, et edendada oma koostöö vastastikust täiendavust ja järjepidevust. Sellise konsulteerimise tulemus võib olla liidu ja liikmesriikide ühine kavandamine,

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 10 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Komisjon arvestab mitmeaastaste suunavate rahaeraldiste iga geograafilise programmi raames artikli 3 lõikes 2 sätestatud kriteeriumide põhjal kindlaksmääramisel käesoleva määruse üldpõhimõtteid ning võtab arvesse kriisi- või haavatavas olukorras, ebakindlate, konflikt- või katastroofialduste riikide või piirkondade konkreetseid raskusi, arvestades samas programmi eripäraga.

Muudatusettepanek

3. Komisjon arvestab mitmeaastaste suunavate rahaeraldiste iga geograafilise programmi raames artikli 3 lõikes 2 sätestatud kriteeriumide põhjal kindlaksmääramisel käesoleva määruse üldpõhimõtteid ning võtab arvesse ***konkreetsed raskusi, millega peavad toime tulema sotsiaalsed rühmad ja eriti naised ning need riigid või piirkonnad, kus valitseb*** kriisi-, konflikt- või ***haavatav olukord, ebakindlus ning kus toimub rohkem katastroofe,*** arvestades samas programmi eripäraga. ***Tuleks ette näha erisätteid, et luua teavitamis- ja teadlikkuse tõstmise programm sooküsimuste ning naiste mõjuvõimu suurendamise ja soolise diskrimineerimise kaotamise kohta.***

Muudatusettepanek 34

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 – lõige 3 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3 a. Koostööle ja arengule ette nähtud rahaliste vahendite hindamisel ja eraldamisel peaks komisjon kehtestama ranged vastavuse kriteeriumid, mille puhul võetakse arvesse põhiõiguste ja eelkõige naiste õiguste järgimist.

Muudatusettepanek 35

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 11 – lõige 1 – lõik 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Strateegiadokumentides sätestatakse Euroopa Liidu abi andmise strateegia käeoleva määruse alusel, mis põhineb liidu prioriteetidel, rahvusvahelisel kontekstil ja peamiste partnerite tegevusel. Need on kooskõlas käesoleva määruse üldeesmärgi, osaesmärkide, kohaldusala ja põhimõtetega ning neis peaks sisalduma nõue järgida soolise võrdõiguslikkuse ja mittediskrimineerimise põhimõtet nii väljatöötamise, rakendamise kui ka hindamise etapis.

Muudatusettepanek 36

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 11 – lõige 1 – lõik 3 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Abi tõhususe põhimõtte raames jälgib EL, et arengueesmärkide saavutamiseks kavandatud strateegiates ei suurendataks

*olemasolevat diskrimineerimist
ressursside jaotamisel, vaid edendataks
võitlust igasuguse diskrimineerimise vastu
ning soolist võrdõiguslikkust.*

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 11 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Strategiadokumendid võivad kuuluda vaheläbivaatamisele, vajaduse korral on võimalik rakendada ka eriotstarbelist läbivaatamist kooskõlas põhimõtete ja menetlustega, mis on sätestatud partnerriigi või -piirkonnaga sõlmitud partnerlus- ja koostöölepingutes.

Muudatusettepanek

2. Strategiadokumendid võivad kuuluda vaheläbivaatamisele, vajaduse korral on võimalik rakendada ka eriotstarbelist läbivaatamist kooskõlas põhimõtete ja menetlustega, mis on sätestatud partnerriigi või -piirkonnaga sõlmitud partnerlus- ja koostöölepingutes. ***Kõnealused läbivaatamised peavad sisaldama soolist ja mittediskrimineerimise mõõdet ning teabe ja andmete jaotust soo järgi.***

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 11 – lõige 5 – lõik 3

Komisjoni ettepanek

Mitmeaastaste sihtprogrammidega sätestatakse liidu valitud rahastamisprioriteedid, erieesmärgid, oodatavad tulemused, tulemusnäitajad ja rahaeraldise suunav jaotus nii üldiselt kui ka prioriteetsete valdkondade kaupa. Vajaduse korral võib nimetatud jaotuse esitada summade vahemikuna ja/või osa vahendeid võib jätta jaotamata.

Muudatusettepanek

Mitmeaastaste sihtprogrammidega sätestatakse liidu valitud rahastamisprioriteedid, erieesmärgid, oodatavad tulemused, tulemusnäitajad, ***mis tagavad teabe ja andmete jaotuse soo järgi, ning*** rahaeraldise suunav jaotus nii üldiselt kui ka prioriteetsete valdkondade kaupa. Vajaduse korral võib nimetatud jaotuse esitada summade vahemikuna ja/või osa vahendeid võib jätta jaotamata.

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 11 – lõige 5 – lõik 5

Komisjoni ettepanek

Vastastikuse vastutuse põhimõtte kohaselt võib kokkulepitud eesmärkide, kaasa arvatud hea valitsemistava, demokraatia ning inimõiguste ja **õigusriigi** põhimõtete austamisega seotud eesmärkide taotlemisel ja *täitmisel suunavaid* rahaeraldise läbivaatamise tulemusel suurendada või vähendada, eelkõige selliste erivajaduste kontekstis nagu kriisi-, kriisijärgsest või ebakindlast olukorrast tulenevad vajadused, või juhul, kus tulemus on olnud erandlik või mitterahuldav.

Muudatusettepanek

Vastastikuse vastutuse põhimõtte kohaselt võib kokkulepitud eesmärkide, kaasa arvatud hea valitsemistava, demokraatia, **õigusriigi põhimõtete** ning inimõiguste ja **põhivabaduste, naiste õiguste ning soolise võrdõiguslikkuse ja mittediskrimineerimise** põhimõtete austamisega seotud eesmärkide taotlemisel ja *täitmisel suunavaid* rahaeraldise läbivaatamise tulemusel suurendada või vähendada, eelkõige selliste erivajaduste kontekstis nagu kriisi-, kriisijärgsest või ebakindlast olukorrast tulenevad vajadused, või juhul, kus tulemus on olnud erandlik või mitterahuldav **sugu käsitlevat lähenemisviisi silmas pidades**.

Muudatusettepanek 40

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 12 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Kriisi-, kriisijärgses või ebakindlas olukorras olevate riikide programmdokumentide koostamisel tuleb arvesse võtta **nende** haavatavat olukorda, erivajadusi ning asjaomaste riikide või piirkondade tingimusi.

Tähelepanu tuleb pöörata konfliktiennetus-, riigi ülesehitamise ja rahu kindlustamise, konfliktijärgse lepitamise ja taastusmeetmete.

Juhul kui üks või mitu partnerriiki on vahetult kaasatud kriisi-, kriisijärgsesse või ebakindlasse olukorda või neid mõjutab selline olukord, pööratakse erilist rõhku hädaabi, taastus- ja arenguabi koordineerimise kiirendamisele, et aidata sellistel riikidel hädaolukorrast

Muudatusettepanek

1. Kriisi-, kriisijärgses või ebakindlas olukorras olevate riikide programmdokumentide koostamisel tuleb arvesse võtta **erinevate sotsiaalsete rühmade** haavatavat olukorda, **naiste** erivajadusi ning asjaomaste riikide või piirkondade tingimusi.

Tähelepanu tuleb pöörata konfliktiennetus-, riigi ülesehitamise ja rahu kindlustamise, konfliktijärgse lepitamise ja taastusmeetmete.

Juhul kui üks või mitu partnerriiki on vahetult kaasatud kriisi-, kriisijärgsesse või ebakindlasse olukorda või neid mõjutab selline olukord, pööratakse erilist rõhku hädaabi, taastus- ja arenguabi koordineerimise kiirendamisele, et aidata sellistel riikidel hädaolukorrast

arenguetappi üle minna. Programmides, mis on kavandatud riikidele või piirkondadele, mis on haavatavas olukorras või kus esineb sageli loodusõnnetusi, nähakse ette suurõnnetuste vältimise ja nendeks valmisoleku ning selliste õnnetuste tagajärgede likvideerimise vahendid.

arenguetappi üle minna. Programmides, mis on kavandatud riikidele või piirkondadele, mis on haavatavas olukorras või kus esineb sageli loodusõnnetusi, nähakse ette suurõnnetuste vältimise ja nendeks valmisoleku ning selliste õnnetuste tagajärgede likvideerimise vahendid. ***Erilist tähelepanu tuleks pöörata naistele, kes on sageli kriisiolukorras põhilised ohvrid.***

Muudatusettepanek 41

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 12 – lõige 1 – lõik 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Kriisi-, kriisijärgses või ebakindlas olukorras olevatele riikidele programmdokumente koostades on oluline arvesse võtta selle mõju naiste ja tüdrukute olukorrale, kuna nemad on vägivalda ja seksuaalkuritegude peamised ohvrid.

Muudatusettepanek 42

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 12 – lõige 1 – lõik 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Tähelepanu tuleb pöörata konfliktiennetus-, riigi ülesehitamise ja rahu kindlustamise, konfliktijärgse lepitamise ja taastusmeetmetele.

Tähelepanu tuleb pöörata konfliktiennetus-, riigi ülesehitamise ja rahu kindlustamise, konfliktijärgse lepitamise ja taastusmeetmetele. ***Seetõttu on oluline kaasata naised osalema võrdväärselt meestega rahu, stabiliseerumise ning riikide ja institutsioonide ülesehitamise läbirääkimistesse ja algatustesse. Oluline on seega lisada naiste kujutamisele haavatavate ohvritena naiste kuvand kui selgelt eristuvatest ühiskonnas osalejatest, kellel on erilised ressursid, oskused ja prioriteedid ning kes võivad mõjutada ja***

suunata konfliktide lahendamise protsesse. Lisaks on oluline rõhutada, et sõjajärgsetes ühiskondades peab naiste rolli ja nende panuse mõistmisega kaasnema üldine lähenemisviis, mis edendaks hariduse keskset rolli naiste ja tütarlaste mõjuvõimu suurendamisel, et muuta stereotüüpe ja mentaliteeti.

Muudatusettepanek 43

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 12 – lõige 1 – lõik 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Käesoleva määruse alusel võetavates abimeetmetes võetakse arvesse sellise kriisiolukorra erijooni, kus on tõsiseid puudujääke põhivabaduste vallas, kus inimeste turvalisus on enim ohus või kus inimõigusi kaitsvad organisatsioonid ja üksikisikud tegutsevad kõige raskemates tingimustes. Eriti tuleb tähelepanu pöörata konfliktidele, kus naised puutuvad kokku füüsilise ja psühholoogilise vägivallaga.

Muudatusettepanek 44

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 12 – lõige 2 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Kriisi-, kriisijärgses ja ebakindlas olukorras või juhtudel, kus demokraatiat, õigusriiki, inimõigusi või *põhivabadusi* ähvardavate ohtude korral tuleb liidul viivitamata meetmeid võtta, võib ühise rakendusmääruse artikli 15 lõikes 4 sätestatud kiirmenetlust kasutada artiklis 11 osutatud dokumenti muutmiseks, millega kaasneb konkreetse riigi või piirkonna koostööstrategia

Kriisi-, kriisijärgses ja ebakindlas olukorras või juhtudel, kus demokraatiat, õigusriiki, inimõigusi, *põhivabadusi* või *naiste õigusi* ähvardavate ohtude korral tuleb liidul viivitamata meetmeid võtta, võib ühise rakendusmääruse artikli 15 lõikes 4 sätestatud kiirmenetlust kasutada artiklis 11 osutatud dokumenti muutmiseks, millega kaasneb konkreetse riigi või piirkonna koostööstrategia eriotstarbeline

eriotstarbeline läbivaatamine.

läbivaatamine.

Muudatusettepanek 45

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 20 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Nagu on ette nähtud programmi „Erasmus kõigile” käsitleva määruse artikli 13 lõikega 2, eraldatakse kõrghariduse rahvusvahelise mõõtme edendamiseks õppega seotud liikumisele väljaspool ELi asuvatesse riikidesse või asuvatest riikidest ning nende riikide ametiasutuste/institutsioonide/organisatsioonidega tehtavale koostööle ja peetavale poliitikadialoogile erinevatest välisvahenditest (arengukoostöö rahastamisvahend, Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahend, ühinemiseelse abi rahastamisvahend, partnerluse rahastamisvahend ja Euroopa Arengufond) suunav summa 1 812 100 000 eurot.

Asjaomased rahalised vahendid eraldatakse kahe mitmeaastase eraldisena, mis esimese eraldise puhul hõlmavad ainult esimest nelja aastat ja teise puhul järelejäänud kolme aastat. Neid vahendeid võetakse arvesse kõnealuste rahastamisvahendite mitmeaastasel suunaval kavandamisel kooskõlas asjaomaste riikide vajaduste ja prioriteetidega. Eraldised võib üle vaadata märkimisväärsete ettenägematute asjaolude või oluliste poliitiliste muutuste korral kooskõlas ELi välistegevuse prioriteetidega.

Muudatusettepanek

3. Nagu on ette nähtud programmi „Erasmus kõigile” käsitleva määruse artikli 13 lõikega 2, eraldatakse kõrghariduse rahvusvahelise mõõtme edendamiseks õppega seotud liikumisele väljaspool ELi asuvatesse riikidesse või asuvatest riikidest ning nende riikide ametiasutuste/institutsioonide/organisatsioonidega tehtavale koostööle ja peetavale poliitikadialoogile erinevatest välisvahenditest (arengukoostöö rahastamisvahend, Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahend, ühinemiseelse abi rahastamisvahend, partnerluse rahastamisvahend ja Euroopa Arengufond) suunav summa 1 812 100 000 eurot. *Kõnealuste vahendite kasutamise suhtes kohaldatakse programmi „Erasmus kõigile” käsitlevat määrust.*

Asjaomased rahalised vahendid eraldatakse kahe mitmeaastase eraldisena, mis esimese eraldise puhul hõlmavad ainult esimest nelja aastat ja teise puhul järelejäänud kolme aastat. Neid vahendeid võetakse arvesse kõnealuste rahastamisvahendite mitmeaastasel suunaval kavandamisel kooskõlas asjaomaste riikide vajaduste ja prioriteetidega. Eraldised võib üle vaadata märkimisväärsete ettenägematute asjaolude või oluliste poliitiliste muutuste korral kooskõlas ELi välistegevuse prioriteetidega. ***Programm*** „Erasmus kõigile” ***osalejate puhul tuleks erilist tähelepanu pöörata soolisele tasakaalule.***

Muudatusettepanek 46

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 20 – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3 a. Lisaks soolise ebavõrdsuse kaotamisele kõrghariduse tasemel plaanitakse see kaotada hiljemalt 2015. aastaks ka alg- ja keskhariduse ning kõigil muudel haridustasemetel, nagu on sätestatud aastatuhande arengueesmärkide eesmärgis 3.A.

Muudatusettepanek 47

Ettepanek võtta vastu määrus Lisa IV – osa B – lõik 2 „Ladina-Ameerika” – punkt a

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

a) Sotsiaalse ühtekuuluvuse, eeskätt sotsiaalse kaasatuse, inimväärse töö ja võrdsete võimaluste, meeste ja naiste võrdõiguslikkuse ning naiste mõjuvõimu suurendamise edendamise.

a) Sotsiaalse ühtekuuluvuse, eeskätt sotsiaalse kaasatuse, inimväärse töö ja võrdsete võimaluste, meeste ja naiste võrdõiguslikkuse ning naiste mõjuvõimu suurendamise edendamise **ning võitlus seksuaal- ja soopõhise vägivalga ja lähisuhtevägivalga vastu.**

Muudatusettepanek 48

Ettepanek võtta vastu määrus Lisa IV – osa B – lõik 3 „Aasia” – punkt i a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

i a) Inimõiguste kaitse tugevdamise toetamine ning diskrimineerimise ning seksuaal- ja soopõhise vägivalga ja lähisuhtevägivalga vastane võitlus.

Muudatusettepanek 49

Ettepanek võtta vastu määrus
Lisa IV – osa B – lõik 4 „Kesk-Aasia” – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) Põhiseadusliku reformi ja seadusandliku, regulatiiv- ning haldusraamistiku ELi raamistikuga ühtlustamise edendamine, sealhulgas edasise demokratiseerimise ja hästikorraldatud kodanikuühiskonna, õigusriigi toetamise, hea valitsemistava, maksusüsteemi ning riiklike institutsioonide ja asutuste (nt valimisorganid, parlamendid, riiklike haldusorganite reformimine ja riiklik finantsjuhtimine) tugevdamise edendamine.

Muudatusettepanek

a) Põhiseadusliku reformi ja seadusandliku, regulatiiv- ning haldusraamistiku ELi raamistikuga ühtlustamise edendamine, sealhulgas edasise demokratiseerimise ja hästikorraldatud kodanikuühiskonna, õigusriigi toetamise, hea valitsemistava, maksusüsteemi ning riiklike institutsioonide ja asutuste (nt valimisorganid, parlamendid, riiklike haldusorganite reformimine ja **õiguslik reformimine ning** riiklik finantsjuhtimine) tugevdamise edendamine.

Muudatusettepanek 50

Ettepanek võtta vastu määrus
Lisa IV – osa B – lõik 4 „Kesk-Aasia” – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) Kaasava ja säästva majanduskasvu edendamine, sotsiaalse ning regionaalse ebavõrdsuse vähendamine ja poliitika toetamine sellistes valdkondades nagu haridus, teadustegevus, innovatsioon ja tehnoloogia, tervis, inimväärne töö, säästev energia, põllumajandus ja maaelu areng, VKEde soodustamine, elavdades samal ajal turumajanduse arengut, kaubandust ja investeringuid, sealhulgas regulatiivseid reforme ning toetust WTOsse integreerimisele.

Muudatusettepanek

b) Kaasava ja säästva majanduskasvu edendamine, sotsiaalse ning regionaalse ebavõrdsuse vähendamine ja poliitika toetamine sellistes valdkondades nagu haridus, teadustegevus, innovatsioon ja tehnoloogia, tervis, inimväärne töö, **sõltumatute ametiühingute loomine**, säästev energia, põllumajandus ja maaelu areng, VKEde soodustamine, elavdades samal ajal turumajanduse arengut, kaubandust ja investeringuid, sealhulgas regulatiivseid reforme ning toetust WTOsse integreerimisele.

Muudatusettepanek 51

Ettepanek võtta vastu määrus
Lisa IV – osa B – lõik 4 „Kesk-Aasia” – punkt c

Komisjoni ettepanek

c) Tõhusa piirihalduse ja piiriülese koostöö

Muudatusettepanek

c) Tõhusa piirihalduse ja piiriülese koostöö

toetamine, et edendada säästvat majandus-, sotsiaal- ja keskkonnaarengut piirialadel; võitlemine organiseeritud kuritegevuse ja ebaseadusliku kaubanduse kõikide vormidega (*sealhulgas* võitlus uimastitootmise ja -tarbimise ja selle negatiivsete mõjude, sealhulgas HIVi/AIDSiga), võttes arvesse arengu ja julgeoleku vahelist seost.

toetamine, et edendada säästvat majandus-, sotsiaal- ja keskkonnaarengut piirialadel; võitlemine organiseeritud kuritegevuse ja ebaseadusliku kaubanduse kõikide vormidega (*eriti* võitlus **naistega kaubitsemisega ning** uimastitootmise ja -tarbimise ja selle negatiivsete mõjude, sealhulgas HIVi/AIDSiga), võttes arvesse arengu ja julgeoleku vahelist seost.

Muudatusettepanek 52

Ettepanek võtta vastu määrus

Lisa IV – osa B – lõik 4 „Kesk-Aasia” – punkt d a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

d a) Demograafiliste probleemide lahendamiseks sellise arengupoliitika väljatöötamine, mille raames võideldakse mehi soosiva suureneva sugudevahelise ebavõrdsusega ning otsitakse lahendusi sünnieelse soovaliku ning meessoost järglaste tagamiseks sooritatava soopõhise abordi ning laste tapmise vastu.

Muudatusettepanek 53

Ettepanek võtta vastu määrus

Lisa V – osa A – „Keskkond ja kliimamuutused” – punkt d a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

d a) Kliimamuutuse mõju leevendamine naiste jaoks ning naiste osa suurendamine kliimamuutusega võitlemisel, meetmed, millega aidatakse arengumaadel kehtestada kliimamuutuse ja keskkonnapoliitikas sooline mõõde, eelkõige poliitikas, mis on seotud loodusõnnetustega, mis avaldavad eelkõige mõju just naistele, juurdepääsuga keskkonnaalasele koolitusele ning, naiste ja naisorganisatsioonide suurema

*osalemisega keskkonna ja
kliimamuutusega seotud arengupoliitika
meetmetes.*

Muudatusettepanek 54

Ettepanek võtta vastu määrus

Lisa V – osa A – lõik 2 „Keskkond ja kliimamuutused” – punkt c

Komisjoni ettepanek

c) Euroopa Liidu algatuste ja rahvusvahelise ning regionaalsel tasandil kokkulepitud ja/või piiriülese iseloomuga kohustuste rakendamine, eeskätt kliimamuutuste valdkonnas, kliimamuutustele vastupanu võime strateegiate, eelkõige positiivselt bioloogilist mitmekesisust mõjutavate kohanemisstrateegiate, bioloogilise mitmekesisuse ning ökosüsteemi teenuste, metsa, sealhulgas FLEGTi, kõrbestumise vastu võitlemise, veevarude integreeritud majandamise, loodusvarade majandamise, aruka kemikaalide kasutamise ja jäätmekäitluse, ressursitõhususe ning roheline majanduse edendamise kaudu.

Muudatusettepanek

c) Euroopa Liidu algatuste ja rahvusvahelise ning regionaalsel tasandil kokkulepitud ja/või piiriülese iseloomuga kohustuste rakendamine, eeskätt kliimamuutuste valdkonnas, kliimamuutustele vastupanu võime strateegiate, eelkõige positiivselt bioloogilist mitmekesisust mõjutavate kohanemisstrateegiate, bioloogilise mitmekesisuse ning ökosüsteemi teenuste, metsa, sealhulgas FLEGTi, kõrbestumise vastu võitlemise, veevarude integreeritud majandamise, loodusvarade majandamise, aruka kemikaalide kasutamise ja jäätmekäitluse, ressursitõhususe ning roheline majanduse edendamise kaudu, ***kaasates soolise mõõtmega, et edendada naiste osalemist strateegiate kavandamisel ja elluviimisel ning mitte süvendada diskrimineerimist, mille ohvrid nad on, eelkõige ressursidele ligipääsu ja poliitilises elus osalemise valdkonnas.***

Muudatusettepanek 55

Ettepanek võtta vastu määrus

Lisa V – osa A – lõik 3 „Säästev energia” – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) Juurdepääsu edendamine turvalistele, taskukohastele, puhastele ja säästlikele energiateenustele kui olulisele liikumapanevale jõule vaesuse likvideerimise ning kaasava

Muudatusettepanek

a) ***Kõigile tagatud*** juurdepääsu edendamine turvalistele, taskukohastele, puhastele ja säästlikele energiateenustele ***(pöörates tähelepanu diskrimineeritud elanikkonnale, eelkõige naistele)*** kui

majanduskasvu saavutamisel, asetades rõhu kohalike energiaallikate kasutamisele.

olulisele liikumapanevale jõule vaesuse likvideerimise ning kaasava majanduskasvu saavutamisel, asetades rõhu kohalike energiaallikate kasutamisele.

Muudatusettepanek 56

Ettepanek võtta vastu määrus

Lisa V – osa A – „Inimareng” – punkt c – alapunkt ii

Komisjoni ettepanek

i) Riikide tasandi programmide toetamine, et edendada naiste majandusliku ja sotsiaalse mõjuvõimu suurendamist ning poliitilist osalust.

Muudatusettepanek

i) Riikide tasandi programmide toetamine, et **võidelda naiste vastu suunatud vägivallega ja** edendada naiste majandusliku ja sotsiaalse mõjuvõimu suurendamist ning poliitilist osalust.

Muudatusettepanek 57

Ettepanek võtta vastu määrus

Lisa V – osa A – lõik 4 „Inimareng” – punkt b – alapunkt i

Komisjoni ettepanek

i) Tootliku ja inimväärse tööhõive kõrge taseme toetamine, eelkõige aruka tööhõivepoliitika ja -strateegia, tööturu vajaduste ja perspektiivide seisukohast olulist töökonkurentsivõimet tagava kutsekoolituse, tööttingimuste (sh mitteametlikus majanduses), inimväärse töö (sh laste töö vastu võitlemine) ning sotsiaalse dialoogi ja tööjõu liikuvuse toetamisega, austades samas rändajate õigusi.

Muudatusettepanek

i) Tootliku ja inimväärse tööhõive kõrge taseme toetamine, eelkõige aruka tööhõivepoliitika ja -strateegia, tööturu vajaduste ja perspektiivide seisukohast olulist töökonkurentsivõimet tagava kutsekoolituse, tööttingimuste (sh mitteametlikus majanduses), **nii naiste kui ka meeste** inimväärse töö (sh laste töö vastu võitlemine) ning sotsiaalse dialoogi ja tööjõu liikuvuse toetamisega, austades samas rändajate õigusi.

Muudatusettepanek 58

Ettepanek võtta vastu määrus

Lisa V – osa A – lõik 4 „Inimareng” – punkt e a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

e a) Naised ja lapsed

i) Arenguriikide tähelepanu ja suutlikkuse tõhustamine, et töötada välja naistele ja lastele soodne poliitika.

ii) Konkreetsete strateegiate ja sekkumiste propageerimine, et tegeleda naisi ja lapsi mõjutavate konkreetsete probleemide ja ülesannetega, võttes kõikides asjaomastes meetmetes nende huve arvesse.

iii) Ühenduse kui ametliku arenguabi põhilise andjapositsiooni kasutamine rahvusvaheliste organisatsioonide hulgas, et kutsuda mitmepoolseid rahastajaid üles avaldama survet sellise poliitika väljatöötamiseks, mis edendab naiste ja lastega kaubitsemise ning naiste- ja lastevastase vägivalla, ärakasutamise ja sunnitöö vastu võitlemist ning soodustavad naiste ja laste rolli arengus osalejatena.

Muudatusettepanek 59

Ettepanek võtta vastu määrus

Lisa V – osa A – „Ränne ja varjupaik” – punkt c

Komisjoni ettepanek

c) Inimeste suurema regionaalse ja üleilmse liikuvuse arengumõju suurendamine, edendades ning kaitstes samas rändajate õigusi aruka regionaalse ja riikliku rände- ning varjupaigapoliitika kavandamise ja rakendamise ning rände mõõtme muudesse regionaalsetesse ja riiklikesse poliitikavaldkondadesse integreerimise kaudu.

Muudatusettepanek

c) Inimeste suurema regionaalse ja üleilmse liikuvuse arengumõju suurendamine, edendades ning kaitstes samas rändajate õigusi, **võttes arvesse soolist aspekti ning naissoost rändajate olukorda**, aruka regionaalse ja riikliku rände- ning varjupaigapoliitika kavandamise ja rakendamise ning rände mõõtme muudesse regionaalsetesse ja riiklikesse poliitikavaldkondadesse integreerimise kaudu.

MENETLUS

Pealkiri	Arengukoostöö rahastamisvahendi loomine
Viited	COM(2011)0840 – C7-0493/2011 – 2011/0406(COD)
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	DEVE 17.1.2012
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	FEMM 17.1.2012
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Rodi Kratsa-Tsagaropoulou 25.1.2012
Arutamine parlamendikomisjonis	21.6.2012
Vastuvõtmise kuupäev	3.9.2012
Lõpphääletuse tulemus	+: 20 –: 0 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Edit Bauer, Andrea Češková, Marije Cornelissen, Edite Estrela, Mikael Gustafsson, Lívia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Constance Le Grip, Astrid Lulling, Elisabeth Morin-Chartier, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Angelika Werthmann, Marina Yannakoudakis, Anna Záborská, Inês Cristina Zuber
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Izaskun Bilbao Barandica, Mariya Gabriel, Gesine Meissner, Antigoni Papadopoulou